

18.05.2020

Alkoholpolitisk Handlingsplan 2020-2024

For Alvdal kommune

Innholdsfortegnelse:

1. Bakgrunn	3
2. Folkehelse	3
3. Situasjonen på Alvdal	4
4. Alkoholpolitiske perspektiver og mål på Alvdal	5
4.1 Ansvarlig alkoholhåndtering	6
4.2 Trygge arenaer for barn og unge	7
4.3 Næringslivet	7
5. Kontroll	7
6. Alkoholpolitiske retningslinjer	8
6.1 Generell informasjon	8
6.2 Serveringsbevilling	8
6.3 Alminnelig salgsbevilling, nettsalg og utlevering/hjemlevering	9
6.4 Alminnelig skjenkebevilling	11
6.5 Skjenkebevilling for enkeltanledning	12
6.6 Ambulerende skjenkebevilling	14
6.7 Utvidelse av bevilling for enkeltanledning	14
6.8 Innhenting av skatteattester	15
6.9 Reklame	15
6.10 Saksfremlegg – innhold og vurderinger	15
6.11 Kontroll av bevillinger	16
6.12 Bevillingsgebyrer	16
6.13 Sanksjoner til salgs- og skjenkebevillinger	16
6.14 Evaluering og rullering av handlingsplanen og retningslinje	17
7. Vedlegg	18
7.1 Retningslinje for utlevering og hjemlevering av alkohol	18

1. Bakgrunn

Kommunene er gjennom Lov om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (heretter kalt Alkoholloven), pålagt å ha en Alkoholpolitisk Handlingsplan (§1-7). Alkoholloven setter rammene for hvordan alkoholpolitikken skal styres og praktiseres. I tillegg gir Alkoholloven kommunen mulighet til å sette lokalt preg på sin alkoholpolitikk via vilkår til bevillinger (§ 3-2). Alkoholpolitisk handlingsplan tar utgangspunkt i hovedmål og ansvar etter Alkoholloven. Lovens formålsparagraf formulerer dette:

”Reguleringen av innførsel og omsetning av alkoholholdig drikk etter denne lov har som mål å begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. Som et ledd i dette sikter loven på å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer”

Alkoholpolitisk Handlingsplan er et rusmiddelforebyggende tiltak ift alkohol, og del av kommunens folkehelsearbeid. Øvrige rusmiddelpolitiske tiltak er omhandlet i Rus- og psykiatriplanen. Alkoholpolitisk Handlingsplan skal være et sentralt instrument for å bidra til formålsparagrafen, og for å sikre helhetlig behandling av alkoholpolitiske spørsmål. Den skal rulleres hvert fjerde år, slik at det nye kommunestyret får mulighet til å påvirke kommunens alkoholpolitikk.

Kommunen er gitt et betydelig ansvar for å utøve den nasjonale alkoholpolitikken, via utformingen av den lokale alkoholpolitikken. Holdningskampanjer har liten effekt. Alkoholloven inneholder heldigvis viktige virkemidler for å oppnå hovedmålet. De mest effektive tiltakene er de regulatoriske virkemidler i loven: styring av pris og tilgjengelighet, kontroll med omsetning, kontroll med salg og skjenking av alkohol, håndhevelse av aldersgrenser og tidsbegrensninger for salg og skjenking. Dette kommer til syne gjennom bevillingssystemet. Alkoholloven gir kommunen myndighet og ansvar for å tildele, føre kontroll med og eventuelt gi sanksjoner ift salg og skjenkebevillinger. Utover lov og forskrift har kommunen utstrakt mulighet til å sette vilkår til vedtak om bevilling. Dessuten mulighet til å utvise skjønn i sine vurderinger.

Ansvarlig alkoholhåndtering er først og fremst folkehelsepolitikk. Det skal både handle om kunnskap, trygge holdninger, og ”å stenge kranene”.

2. Folkehelse

Alkohol er et rusmiddel som er lovlig å bruke, samt omsette ved salg og skjenking. Bruken assosieres gjerne med hygge, velbehag og sosiale lag. Og majoriteten av befolkningen har et uproblematisk forbruk av alkohol.

Folkehelseinstituttets oversikter viser at konsumet av alkohol i Norge har økt siden tidlig på 90-tallet og fram til rundt 2010, for så å synke noe. Til tross for dette, er hovedmålet å begrense skade, og begrense forbruk. Over 80 % av den voksne befolkningen oppgir å ha drukket alkohol siste år. Selv om totalkonsumet endres lite, er det økning innenfor noen grupper. Det er kvinner og eldre som drikker mer enn tidligere. Menn drikker oftere og i gjennomsnitt dobbelt så mye som kvinner. Sammenlignet med andre land (i Europa) drikker nordmenn mindre alkohol, men vi drikker gjerne mye når vi drikker. Drikkemønsteret har endret seg noe i retningen av «mindre og dyrere», og oftere sammen med mat. Men i Norge er beruselse fortsatt akseptert og gjerne forventet, på helt andre måter enn i andre land.

Folkehelseloven skal sikre at kommuner legger til rette for et langsiktig og systematisk folkehelsearbeid. Bruk av alkohol er blant de viktigste risikofaktorene for helsetap og tidlig død i befolkningen. Både bruk og misbruk av alkohol har store sosiale og samfunnsmessige kostnader, og forårsaker betydelige problemer og mest skade. Alkohol skader den avhengige enkelte, men også pårørende og 3. part. For eksempel via vold, trafikkulykker, fusterskader, pårørendes lidelser, barn i dysfunksjonelle familier med alkoholavhengige foreldre, trusler og sjikane, og øvrige ordensforstyrrelser.

Forekomsten av vold og skader har ofte sammenheng med høy beruselse. Antall voldstilfeller varierer opp og ned avhengig av skjenketidsslutt i helgene. Det er også dokumentert en klar sammenheng mellom beruselse og vold i hjemmet. I langt over halvparten av anmeldte voldstilfeller i Norge er offer og/eller utøver alkoholpåvirket.

Når det i en befolkning selges og brukes mer alkohol, er det spesielt andelen storkonsumenter som øker. Forskning påviser tydelig sammenheng mellom det samlede alkoholforbruket i befolkningen, og det totale skadeomfanget på helsa. Økt konsum øker også risikobruk. Risikobruk er ikke et entydig begrep, men som en tommelfingerregel kan vi si at en enhet alkohol om dagen er for mye i snitt, og fem enheter er for mange ved en drikkeanledning.

Forskning viser at ved hyppig alkoholbruk øker risikoen for å utvikle en rekke sykdommer. Statistisk er det klar sammenheng mellom alkoholbruk / andel høykonsumenter og sykdommer som kreft, leversykdom, diabetes, depresjon og hjerte- og karsykdom.

Det er klar sammenheng mellom økt tilgjengelighet og økt konsum. Jo lettere alkohol er å få tak i, jo større forbruk. Jo flere situasjoner som normaliseres for alkoholbruk, jo større forbruk. Grensene for situasjoner der alkoholbruk normaliseres og forventes, flytter seg stadig. For bare noen år siden var det utenkelig å forbinde frisørsalong med alkoholservering.

Grunnet økende bruk og misbruk, er alkohol nå rangert som den tredje største risikofaktoren for sykdom og skade i høyinntektsland. Norge har derfor forpliktet seg til WHO sitt mål om å redusere omfanget av skadelig alkoholbruk med 10 prosent innen 2025.

3. Situasjonen på Alvdal.

Folkehelseloven pålegger kommunen å ha oversikt over faktorer som påvirker folkehelsen, deriblant alkoholproblemer. Alvdal gjør dette via oversikt over lokale omsetnings/salgstall, lokalt politi, og tall fra undersøkelsene BrukerPlan og Ungdata.

Omsetningstallene har vært stabile på Alvdal gjennom mange år. Fra 2016 har omsetningstallene økt. På grunn av nye aktører med salgs- og skjenkebevillinger, og bevillinger for enkeltanledning.

Alkoholavhengighet og andre problemer knyttet til alkoholbruk, er ikke et storbyfenomen, men finnes på Alvdal også. Kommunen registrerer årlig (siden 2015) personer som mottar tjenester på bakgrunn av rus- eller psykisk helseproblemer, i kartleggingsverktøyet BrukerPlan. Det er i hovedsak alkohol som er årsak til rusproblemer på Alvdal. Alvdal kommune deltar også i Ungdata undersøkelsen. Dette er en nasjonal levekårsundersøkelse rettet mot ungdom. Den stiller også spørsmål om rusbruk.

Det er små forhold på Alvdal, så derfor oppgis ikke tall fra disse statistikkene. Men antallet som har utfordringer ift alkohol på Alvdal, må sies å være stabilt. Det er ikke mulig å få eksakte tall, bla fordi slike vansker ofte er svært tabubelagt, og terskelen er dessverre høy for å søke hjelp. Men sikkert er at det eksisterer mennesker på Alvdal med til dels betydelige alkoholproblemer/avhengighet. De som ønsker det får tilbud om behandling via lege, rusbehandling i spesialisttjenesten, og lokal rus/psykiatritjeneste. Pårørende får også tilbud.

På bakgrunn av dette konkluderer vi med at Alvdal har få alkoholpolitiske utfordringer, sammenlignet med andre, og nærliggende kommuner. Men utfordringer finnes. Folkehelseperspektivet tar innover seg at det eksisterer flere risikoutsatte grupper, som kommunen må ha et spesielt blikk på. For eksempel ungdom. Dette gjelder i høyeste grad på Alvdal.

Ungdoms alkoholbruk økte sterkt på 90-tallet, men er redusert år for år siden 2000. Men ungdommen drikker også mye når de først drikker. Den nasjonale Ungdata-rapporten 2018 bekrefter at nedgangen har stoppet opp, og det har vært en viss økning på videregående skole. Samme undersøkelse viser at 15% av ungdomsskoleelever på Alvdal har drukket så mye at de følte seg beruset minst en gang i året. Ungdommer i Nord-Østerdalen utmerker seg også negativt i landssammenheng når det gjelder debutalder. Det er fortsatt altfor mange foreldre i Alvdal, som tillater alkohol fra konfirmasjonsalder/ ungdomsskoletrinnet. Dette er svært utrygg praksis, og dessuten lovbrudd! Det er og må være uaktuelt at mindreårige får bruke og kjøpe alkohol på Alvdal.

Ulike deler av hjernen utvikles ikke samtidig, og hjernen er ikke ferdig utviklet før ved 20 års alder. En del hjerneforskere mener at gutters hjerner ikke er fullt modnet før ved 25 års alder. De områder av hjernen som styrer trang til utprøving og sensasjon, utvikles tidligere enn frontallappen som styrer selvregulering og impuls kontroll. Det gjør at unge er særlig utsatt for risiko ved beruselse. Hvert år skjer det ulykker og andre vonde hendelser som kunne vært unngått. Mange undersøkelser tyder på at tidlig alkoholdebut øker faren for å utvikle et høyt alkoholforbruk i voksen alder.

Mange av de regulatoriske virkemidler handler nettopp om å beskytte barn og unges hjerner for alkoholskader. For eksempel reklameforbudet, og aldersgrenser som regulerer salg og skjenking av alkohol.

4. Alkoholpolitiske perspektiver og mål på Alvdal

Situasjon på Alvdal oppleves tross alt som ryddig. Dette har bla sammenheng med at kommunen i mange år har ført en tydelig bevillingsstrategi, på bakgrunn av nasjonale målsettinger og faglige føringer. Vi har også hatt tydelige vilkår knyttet til bevillinger i mange år. Erfarne og ansvarsfulle bevillingshavere som respekterer disse strategier, er helt klart et stort pluss. Vesentlig er også at kommunen ikke har typiske utesteder som pub/diskotek som er åpen på daglig/helge basis. Vi skal ikke lenger enn til våre nabokommuner for å finne langt større utfordringer. Dette er verdifulle forhold kommunen har målsettinger om å fortsatt bevare.

Alkoholpolitisk Handlingsplan skal oppfylle flere formål. Planen skal gi de som selger og skjenker alkohol informasjon, veiledning og oversikt over regler og virkemidler som gjelder i Alvdal kommune. Planen skal også synliggjøre forutsigbare rammebetingelser, som stimulerer til en trygg og kompetent omgang med denne varen.

Handlingsplanen søker å ivareta kryssende hensyn, og både folkehelsemessige og næringspolitiske interesser vektlegges via tildelingspolitikken. Alkohollovens formålsparagraf presiserer imidlertid at folkehelseperspektivet skal vektlegges tyngre enn næringspolitiske hensyn.

Beskyttelse av barn og unge er særlig viktig. I denne sammenheng er de mest effektive tiltak de regulatoriske virkemidlene: tilgjengelighet, kontroll av salg og skjenking, reklameforbudet, håndhevelse av aldersgrenser, og tidsbegrensninger. Et sterkere fokus på utfordringer ift ungdoms debutalder, synliggjøres i målsettinger.

Alvdal kommune vil fortsette sin aktive bruk av vilkår knyttet til bevillinger. Det handler om å stille krav om for eksempel kunnskap om alkoholloven blant ansatte og frivillige som skjenker alkohol. Krav til kursing som dokumenterer bevissthet rundt praktiske dilemmaer rundt skjenking og vakthold. Skjenking knyttet til arrangementer som har familie og ungdom som målgruppe samtidig, skal være i fokus. Praktisering av verdien av alkoholfrie arenaer generelt, og der barn ferdes spesielt – skal tillegges betydning.

Hovedmålsettingen for Alvdal kommunes Alkoholpolitisk Handlingsplan er identisk med Alkohollovens formålsparagraf:

”Reguleringen av innførsel og omsetning av alkoholholdig drikk etter denne lov har som mål å begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. Som et ledd i dette sikter loven på å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer”

Videre følgende målsettinger:

- ✓ Alvdal kommune vil ha en ansvarlig alkoholhåndtering, preget av kunnskap og trygghet
- ✓ Alvdal kommune vil ha en alkoholpolitikk som gir trygge arenaer for barn og unge.
- ✓ Alvdal kommune praktiserer verdien av alkoholfrie arenaer for både ungdom og voksne
- ✓ Alvdal kommunes alkoholpolitikk gir næringslivet forutsigbare rammebetingelser

4.1 Ansvarlig alkoholhåndtering

Bevillingshaverne er en viktig ressurs for å nå målsettingene. Å bli tildelt en bevilling handler om forvalte ansvaret for at lover og regler blir fulgt. Det innebærer å inneha kunnskap på definerte nivåer nedfelt i lov, og i kommunens vilkår.

«Ansvarlig vertskap» er et kurs for ansvarlige, ansatte og frivillige i skjenkenæringen. Kurset er utviklet av Kompetansesenter for Rus – Øst, på oppdrag fra Helsedirektoratet.

Deltakerne får kunnskap om alkoholloven, og hvordan en kan minimere risiko for brudd på alkoholloven, i situasjoner der det skjenkes alkohol. Den som skal forvalte bevillingen i praksis (servitører, vakter) kan komme opp i mange dilemmaer og utfordringer. Kurset setter dette på dagsordenen. Slik basiskunnskap kan tilegnes gjennom «Ansvarlig Vertskap E-læring».

«Ansvarlig vertskap» er et ledd i arbeidet med ansvarlig alkoholhåndtering (AAH). Dette handler om å unngå overskjenking, skjenking til mindreårige, og forebygge uro og vold. Forskning viser at samarbeid, gode forutsigbare rammebetingelser og felles kunnskap bidrar til å skape et mer seriøst og trygt uteliv. Dette er sentrale elementer i en lokal forvaltning av

alkoholpolitikken som ivaretar folkehelseperspektivet. Les mer om AAH på www.kommunetorget.no og www.helsedirektoratet.no

For Alvdals del har dette dreid seg om at kommunen i samarbeid med fylkesmann og Kompetansesenter for rus - Øst, har tilbudt næringen fagkunnskap om hvordan ansvarlig salg og skjenking skal foregå. «Ansvarlig Vertskap» er et kunnskapshevende elektronisk verktøy rettet mot bevillingshavere for skjenking, som Helsedirektoratet forutsetter blir implementert i kommunene. Alvdal kommune var tidlig ute med dette. Det handler om trepartssamarbeid rundt opplæring, samarbeid og kontroll, mellom kommune, politi og næring. E-læringskurset «Ansvarlig Vertskap» møter et behov i administrasjonen for et faglig godt forankret undervisningstilbud. Tilgangen til nettstedet koster kr 300,- pr halvår, og kan fornyes. Kurset har i mange år vært et vilkår til skjenkebevilling på Alvdal.

4.2 Trygge arenaer for barn og unge

I denne sammenhengen er det viktig å se alkoholpolitikken fra barnets side. Barn føler seg fort ubekvem og utrygge når voksne er beruset. Uten at de nødvendigvis gir uttrykk for det. Det gjelder både pårørende og nærstående, men også i forhold til fremmede voksne. Mange barn opplever ubehag eller krenkelser i forbindelse med alkoholbruk, som de skulle vært foruten. Også ungdom uttaler seg gjennomgående negativt til å skulle konfronteres med berusede voksne. Å gi beskyttelse til barn og unge mot skadelig alkoholbruk, er sentralt i det forebyggende arbeidet. Vi må spørre oss hvor mye barn og ungdom skal utsettes for påvirkning av alkoholbruk, og sørge for at også barns og ungdoms interesser respekteres og ivaretas.

4.3 Næringslivet

Kryssende hensyn oppstår mellom behovet for å regulere og begrense kostbare samfunnsmessige skadevirkninger, og næringsinteresser ift en lovlig vare. Hensynet til næringslivet har nok tradisjonelt stått sterkere enn hensynet til folkehelse. I lovens formålsparagraf presiseres imidlertid at folkehelseperspektivet og øvrige alkoholpolitiske hensyn skal vektlegges tyngre enn næringspolitiske hensyn. På Alvdal er det svært sjelden at søkere om bevilling ikke får innvilget sin søknad. Såfremt de formelle krav, vilkår og skjønsmessige vurderinger er oppfylt, kan bevilling gis. Dette handler også om at bevillingshavere på Alvdal oftest er erfarne bevillingshavere på vegne av butikker som har eksistert over mange år, samt årvisse arrangementer.

5. Kontroll

Alkoholloven har tradisjonelt gitt kommunene relativt fri ramme ift praktisering av sin alkoholpolitikk. Dette har ikke ført til ønsket måloppnåelse, verken når det gjelder redusert skadereduksjon eller forbruk. Statens klare holdninger kommer til syne som endringer i alkoholloven de siste årene. Alkoholloven er nå helt tydelig på hvor nivået på kontroll skal ligge, og hvilke brudd på lov/forskrift som utløser hvilke sanksjoner som skal gis (Alkoholforskriften §9-1).

Det handler om tildeling av prikker, og eventuelt inndragning av bevilling. Dette oppfattes som en klart sterkere vektlegging i favør av hensyn til folkehelse kontra næringshensyn ift tidligere lovverk. Kommunen skal som et minimum årlig utføre tre ganger så mange kontroller som de har salgs- og skjenkesteder (Alkoholforskriften, § 9-7).

Dette ivaretas ved at Alvdal kommune inngår avtaler med ekstern aktør om kontroll av salgs- og skjenkebevillinger, og av røykeloven. Pr 2020 benyttes Securitas A/S. Fra forrige kommunestyreperiode ble det foretatt flere kontroller enn tidligere praksis, på bakgrunn av nytt lovverk. Kontrollene avdekker stort sett mindre avvik. Nylig ble det gjennomført kontroll i Alvdal, og ved et tilfelle ble det avdekket mangler ved internkontrollpermen. Noe som medfører to prikker. Alvdal kommune vil fortsette et kontroll nivå i henhold til lovverket.

6. Alkoholpolitiske retningslinjer

De følgende retningslinjer beskriver noen sentrale lovkrav, kommunens vilkår, skjønnsvurderinger og praksis.

6.1 Generell informasjon

Kommunen arrangerer etablererprøver og kunnskapsprøver. Det legges til rette for at bevillingshavere får tilgang til oppdatert kunnskap under paraplyen «Ansvarlig alkoholservering». For eksempel i form av E-læringskurs og fagsamlinger.

Det skilles mellom 6 ulike bevillinger:

1. Serveringsbevilling. (Delegert vedtak)
2. Alminnelig salgsbevilling, herunder netthandel. (Politisk behandling)
3. Alminnelig skjenkebevilling. (Politisk behandling)
4. Skjenkebevilling for enkeltanledning. (Delegert vedtak)
5. Ambulerende skjenkebevilling. (Delegert vedtak)
6. Utvidelse av bevilling for en enkelt anledning. (Delegert vedtak)

Det eksisterer 3 alkohol grupper:

Gruppe 1, over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol (øl, rusbrus etc).

Gruppe 2, over 4,7 og mindre enn 22 volumprosent alkohol (vin).

Gruppe 3, 22 og mer med høyst 60 volumprosent alkohol (brennevin).

6.2 Serveringsbevilling

Hjemmel i Serveringsloven

Sentrale krav ift lov og forskrift :

Bevilling gis som delegert vedtak (administrativ behandling). Fylkesmannen i Innlandet er klageinstans. Det er krav om at alle etablissementer som serverer mat i næringssammenheng til fortæring på stedet skal ha serveringsbevilling. Ikke krav for idrettslag, ideelle formål mv. fordi det ikke er næringsdrift. Se flere unntak i §2. Bevillingen er ikke tidsbegrenset, men den bortfaller hvis driften innstilles for ett år eller mer.

Det skal oppgis daglig leder/ansvarlig for bevillingen, jf. § 4. Daglig leder skal være myndig. Daglig leder skal ha avlagt etablererprøve, jf. § 5. Bevillingshaver plikter selv å melde endring (§ 14). Søknad skal sendes på høring til lensmannen. Det innhentes opplysninger fra andre (skatteinnkrever mv.), jf. § 9. Om innhenting av skatteattester, se kapittel 7 i denne plan. Bevilling skal gis dersom det ikke er spesielle forhold som taler mot, jf. § 3. (Lite rom for skjønnsmessig vurdering.)

Kopi av serveringsbevillinger som grunnlag for kontroll, sendes kontrollorganet (pr nå Securitas AS), Lensmannen og Mattilsynet. Det betales ikke gebyr for serveringsbevilling.

6.3 Alminnelig salgsbevilling, nettsalg og utlevering/hjemlevering

Hjemmel i Alkoholoven og Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv

Sentrale krav ift lov og forskrift :

Enten salgsbevilling gis til fysisk butikk eller nettbutikk, er det de samme regler som gjelder.

Bevillingssak skal vedtas i Formannskapet og i Kommunestyret, jfr § 1-7. Fylkesmannen er klageinstans. Ved første gangs tildeling av alminnelig salgsbevilling, gis bevilling for 4 år. Bevillingsperioden følger kommunestyreperioden med 4 år av gangen, og opphører senest 30.juni året etter at nytt kommunestyre tiltrer. Nye søknader i kommunestyreperioden vil gjelde ut perioden.

Kommunestyret har besluttet at eksisterende salgsbevillinger ikke skal opphøre, men gjelde videre utover 4 år, uten ny søknad (§1-6). I januar samme år som bevillingen «går ut», sender saksbehandler ut brev til innehavere av alminnelig salgsbevilling, og innhenter informasjon om det er endringer i forhold til hvem som er styrer og stedfortreder for bevillingen. Og eventuelt andre endringer. Kommunen kan likevel be om ny søknad ved behov.

Kommunestyret kan gi bevilling for salg av alkoholholdig drikk, gruppe 1 (høyst 4,7 volumprosent) jfr §3-7. Det skal oppgis bevillingshaver (firma, eier), styrer for bevillingen, og stedfortreder. Styrer og stedfortreder skal være 20 år, ha avlagt kunnskapsprøve (Alkoholforskriften §5-1), og styrer og stedfortreder må ha utvist uklanderligandel ift alkohollovgivningen og annen lovgivning som har sammenheng med lovens formål. Jfr §1-7b. Krav til salgsstedet om internkontroll i henhold til loven jfr §1-9 og forskriften kap 8. Søknad skal sendes på høring til ruskonsulent og lensmannen. Jfr §1-7. Det innhentes skatteattest for eier(e), styrer og stedfortreder. Jfr §1-7.

Alkoholovens § 3-7 angir lovbestemt tidsinnskrenkninger for salg og utlevering av alkoholholdig drikk med høyst 4,7 volumprosent alkohol.

Kommunestyret i Alvdal har vedtatt følgende tidsinnskrenkninger:

Generelle salgstider	Kl 08.00-20.00
Før søndag og helligdag (Minus dagen før Kr. Himmelfartsdag)	Kl 08.00-18.00
Forbudt med salg	Søndag og helligdag 1. og 17.mai

Særskilt om salgsbevilling for nettsalg:

Alkoholforskriften åpner for nettsalg av alkohol (jfr § 3-5). Slik bevilling gjelder innenfor Alvdal kommunes grenser. Slik virksomhet reguleres etter Alkoholoven, Alkoholforskriften, og Alvdal kommunes Alkoholpolitiske Handlingsplan og der tilhørende retningslinjer og vilkår.

Vilkår (jfr Alkoholoven § 3-2) til salgsbevilling :

- Styrer og stedfortreder, og den som i praksis skal selge alkohol (for eksempel butikkansatte), skal delta på fagsamling «Ansvarlig alkoholhåndtering» inntil en gang

pr år. Kommunen tar initiativ til dette, ved behov. Hensikten er å gi kunnskap om regelverk og situasjonshåndtering som kan være nyttig for den som skal jobbe med salg.

- Ved søknad om bevilling for nettsalg, kreves dokumentasjon for hvordan de enkelte trinn i bestillingen foregår. Det skal dokumenteres hvilke tekniske løsninger som sikrer overholdelse ift aldersgrenser, salgstider og reklame, i henhold til lov, forskrift og kommunens øvrige retningslinjer. Det skal ikke være mulig å bestille alkohol ved nettsalg utenom salgstidene. Dette skal legges ved søknaden, finnes som beskrivelser i internkontrollpermen, og kunne fremlegges ved kontroll. Kommunen kan bidra med råd og veiledning til utforming av slik dokumentasjon.
- Ved bestilling av alkoholholdige varer, kreves dokumentasjon for at det finnes løsning for at kunder opplyses om, og gir sitt samtykke til at: kommunens kontrollorgan kan få utlevert kundens adresse, tidspunkt for utlevering, og kan møte opp for kontroll. (grunnet personvernloven). Kommunen kan bidra med råd og veiledning til utforming av slik dokumentasjon.
- Det skal opplyses i søknaden om det skal tilbys utlevering eller hjemlevering av alkohol, og hvor og hvordan dette er tenkt å foregå. Dette utformes som en rutine, som legges ved søknaden, legges i internkontrollpermen, og som er tilgjengelig ved kontroll. Kommunen kan bidra med råd og veiledning til utforming av slik rutine.
- Ansvar for å tilrettelegge for kontroll, hviler på bevillingshaver.

Særskilt om utlevering og hjemlevering av alkohol :

Alkoholforskriften åpner for utlevering og hjemlevering av alkohol (jfr § 3-1). Slik virksomhet reguleres etter Alkoholoven, Alkoholforskriften, og Alvdal kommunes Alkoholpolitiske Handlingsplan og der tilhørende retningslinjer og vilkår. I Alvdal kan dette tillates etter egen retningslinje. Se vedlegg i punkt 7.1 i Alkoholpolitisk Handlingsplan:

Retningslinje for utlevering og hjemlevering av alkohol.

Innehaver av salgsbevilling for fysisk utsalgssted, som ønsker å tilby kunder utlevering og/eller hjemlevering av alkohol, følger samme retningslinje.

Forutsetning for å få tillatelse til utlevering og/eller hjemlevering, er at man ikke har fått merknader etter kontroll som medfører utdeling av prikker. Kommunen kan på bakgrunn av en totalvurdering avslå slik tillatelse. Slikt avslag skal begrunnes skriftlig.

Kommunens skjønnsmessig vurdering, jfr § 1-7a, skal bygge på følgende :

- Målsettinger i Rus- og psykiatriplan
- Begrense alkoholtilgjengeligheten ved å vurdere om salgstid skal innskrenkes, jfr § 3-7
- Ordensmessige, sikkerhetsmessige og trafikale forhold
- Antall salgssteder
- Salgsstedets beliggenhet
- Bevillingssøkers og andre sentrale personers egnethet
- Næringspolitiske hensyn

Annen administrativ praksis :

Kontrollorganet skal ha kopi av alle vedtak om salgsbevillinger. Det samme skal Lensmannen. Skatteetaten (skatteoppkreveren i Alvdal) skal ha kopi av alle alminnelige salgsbevillinger. Det skal betales gebyr for alle salgsbevillinger, se kap 10 i denne plan (Alkoholforskriften § 6-2).

I vedtaket skal det stilles krav om innsending av omsetningsoppgave (innen 15.februar), og det skal sendes faktura på avgiften ut fra satser i Alkoholforskriften. Avgift skal betales forskuddsvis utfra forventet omsetning (oppgis i søknaden), og avregnes året etter på bakgrunn av oppgaven. Nyetableringer betaler normalt minimumssatser. Ved ny bevilling sendes normalt faktura på forskudd for inneværende år med en gang bevilling er gitt.

6.4 Alminnelig skjenkebevilling

Hjemmel i Alkoholoven og Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv

Sentrale krav ift lov og forskrift :

Bevillingssak skal vedtas i Formannskapet og i Kommunestyret, jfr § 1-7. Fylkesmannen i Innlandet er klageinstans. Alminnelig skjenkebevilling gis for perioder på 4 år. Bevillingsperioden følger kommunestyreperioden med 4 år av gangen, og opphører senest 30.juni året etter at nytt kommunestyre tiltrer. Jfr § 1-6, 1.ledd. Nye søknader i kommunestyreperioden vil gjelde ut kommunestyreperioden. Kommunestyret har besluttet at eksisterende salgsbevillinger ikke skal opphøre, men gjelde videre utover 4 år, uten ny søknad (§1-6).

I januar samme år som bevillingen «går ut», sender saksbehandler ut brev til bevillingshavere av alminnelig skjenkebevilling, og innhenter informasjon om det er endringer i forhold til hvem som er styrer og stedfortreder for bevillingen. Og eventuelt andre endringer.

Det skal oppgis bevillingshaver (firma, eier), styrer for bevillingen, og stedfortreder. Styrer og stedfortreder skal være 20 år, ha avlagt kunnskapsprøve (Alkoholforskriften §5-1), og styrer og stedfortreder må ha utvist uklanderlig vandel ift alkohollovgivningen og annen lovgivning som har sammenheng med lovens formål. Jfr § 1-7b. Skjenkestedet må ha internkontroll, jfr §1-9 og forskriften § kap 8. Søknad skal sendes på høring til ruskonsulent og lensmannen. Jfr §1-7. Det innhentes skatteattest for eier(e), styrer og stedfortreder. Jfr §1-7.

Kommunestyret i Alvdal har vedtatt følgende begrensning av skjenketider:

Gruppe 1 og gruppe 2 (over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent) (over 4,7 og mindre enn 22 volumprosent)	Gruppe 3 (22 og mer med høyst 60 volumprosent)
Maksimal skjenketid Kl. 08.00-01.00	Maksimal skjenketid Kl. 13.00-01.00

Alvdal kommune har vedtatt **maksimal skjenketid til kl 01.00 for alle grupper**. Jfr Interkommunal rusmiddelpolitisk handlingsplan (2007). **Maksimal skjenketid utendørs er til kl 24.00 for alle grupper**. Ved særskilt enkeltanledning kan kommunestyret tillate skjenketid inntil kl 03.00 etter søknad.

Vilkår, jfr Alkoholoven § 4-3 :

- Styrer og stedfortreder, og den som i praksis skal skjenke, skal ha gjennomgått E-læringskurset «Ansvarlig Vertskap». «Ansvarlig Vertskap» er en del av ansvarlig alkoholhåndtering, og handler om å bidra til et trygt og hyggelig uteliv ved ikke å skjenke mindreårige eller åpenbart påvirkede gjester. Det nettbaserte kurset, vil gi kunnskap om regelverk og situasjonshåndtering som kan være nyttig for den som skal jobbe med skjenking. Tilgangen til nettstedet koster kr 300,- pr halvår, og kan fornyes. Kommunen er ansvarlig for å informere og veilede bevillingshavere om dette. Se for

øvrige www.kommunetorget.no og www.helsedirektoratet.no Bevis for avlagt E-læringskurs skal legges ved søknaden.

- Det gis ikke alminnelig skjenkebevilling til bevertningssteder i umiddelbar nærhet av skoler og barnehager
- Det gis ikke alminnelig skjenkebevilling til bevertningssteder tilknyttet idrettslag
- Vakter i tilknytning til der det skjenkes alkohol, skal ha gjennomgått E-læringskurset «Ansvarlig Vertskap». Dette dokumenteres i Internkontrollpermen
- Serveringsbevilling kreves før søker kan få alminnelig skjenkebevilling.
- Utendørs servering: Det kan gis bevilling for skjenking av gruppe 1, 2, og 3. Utearealet må være tydelig avgrenset, og ha tilknytning til et ordinært skjenkested.

Kommunens skjønnsmessige vurdering, jfr § 1-7a, skal bygge på følgende :

- Målsettinger i kommunal Rus og psykiatri plan
- Begrense alkoholtilgjengeligheten ved å vurdere om skjenketid skal innskrenkes, jfr §4-4
- Stedets konsept, herunder eventuelle målgrupper
- Ordensmessige og trafikale forhold
- Salgsstedets beliggenhet og størrelse
- Bevillingssøkers og andre sentrale personers egnethet
- Næringspolitiske hensyn

Annen administrativ praksis :

Kontrollorganet skal ha kopi av alle vedtak om bevillinger. Det samme skal Lensmannen. Skatteetaten (skatteoppkreveren i Alvdal) skal ha kopi av alle alminnelige skjenkebevillinger. Det betales gebyr for bevillingen. Se kap 10 i denne plan.

I vedtaket skal det stilles krav om innsending av omsetningsoppgave (innen 15.februar), og det skal sendes faktura på avgiften ut fra satser i Alkoholforskriften. Avgift skal betales forskuddsvis utfra forventet omsetning (oppgis i søknaden), og avregnes året etter på bakgrunn av oppgaven. Nyetableringer betaler normalt minimumssatser. Ved ny bevilling sendes normalt faktura på forskudd for inneværende år med en gang bevilling er gitt.

6.5 Skjenkebevilling for enkelt anledning

Hjemmel i Alkoholloven og Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv

Sentrale krav ift lov og forskrift :

Delegert vedtak (administrativ behandling), jfr kommunens delegasjonsreglement. Klageinstans er Fylkesmannen i Innlandet. Det skal søkes bevilling, § 1-6. Det er ikke krav til kunnskapsprøve, jfr § 1-7c. Krav om styrer, og eventuell stedfortreder, som må være 20 år, jfr §1-7c, og må ha utvist uklanderligandel ift alkohollovgivningen og annen lovgivning som har sammenheng med lovens formål. Jfr §1-7b. Søknad skal sendes på høring til ruskonsulent og lensmannen. Jfr §1-7. Det kan innhentes skatteattest for styrer og eventuell stedfortreder. Jfr §1-7.

Vilkår, jfr Alkoholloven § 3-2 :

- De som i praksis skal skjenke, skal ha gjennomgått E-læringskurset «Ansvarlig Vertskap». «Ansvarlig Vertskap» er en del av ansvarlig alkoholhåndtering, og handler om å bidra til et trygt og hyggelig uteliv ved ikke å skjenke mindreårige eller åpenbart påvirkede gjester. Det nettbaserte kurset, vil gi kunnskap om regelverk og

situasjonshåndtering som kan være nyttig for den som skal jobbe med skjenking. Se for øvrig www.kommunetorget.no og www.helsedirektoratet.no Tilgangen til nettstedet koster kr 300,- pr halvår, og kan fornyes. Kommunen er ansvarlig for å informere og veilede bevillingshavere om dette. Bevis for avlagt E-læringskurs må legges ved søknaden.

- Ved offentlig arrangement der det er søkt om skjenkebevilling enkeltanledning for alkoholgruppe 1 og 2 (Se punkt nr 3 om grupper), tillates ungdom fylt 15 år. Barn under 15 år slippes kun inn i følge med foresatte (Jfr kommunens Politivedtekter § 24). Ved søknad om gruppe 1, 2, og 3 gjelder aldersgrense 20 år. Legitimasjonsplikt.
- Arrangør pålegges ansvar for aldersmerking ved hjelp av for eksempel armbånd i spesifiserte ulike farger. Dette må opplyses om i søknaden.
- Ved utendørsarrangement skal det med søknaden legges ved kart over festområdet og skjenkeområdet.
- Kommunens kontrollorgan vil få kopi av vedtaket, og vil følge opp at søknad stemmer overens med praksis.
- Det gis ikke skjenkebevilling til følgende arrangementer:
 - rettet mot barn og unge under 18 år.
 - idrettsarrangement (for eksempel Solan Gundersens leker, Krokfoten, eller motorsport) Det kan gis skjenkebevilling til bankett eller lignende, etter at selve det sportslige arrangementet er avsluttet. Det vil bli vurdert nærmere i hvert enkelt tilfelle.
 - kantiner, kafeer og restauranter i tilknytning til butikksenter
 - kiosker og bensinstasjoner
- Kommunen kan sette krav til antall vakter

Kommunens skjønnsmessige vurdering, jfr § 1-7a, skal bygge på følgende :

- Målsettinger i kommunal Rus og psykiatriplan.
- Begrense alkoholtilgjengeligheten ved å vurdere om skjenketid skal innskrenkes, jfr §4-4
- Stedets konsept, herunder eventuelle målgrupper
- Ordensmessige, sikkerhetsmessige og trafikale forhold
- Skjenkestedets beliggenhet og størrelse
- Antall skjenkesteder
- Bevillingssøkers og andre sentrale personers egnethet
- Næringspolitiske hensyn

Annen administrativ praksis :

Innhenting av skatteattest gjøres i praksis ikke hvis ikke det er skjellig grunn til å tro at søker er uskikket. Skjenkebevilling enkeltanledning gis til åpne arrangement hvor det omsettes alkohol mot betaling. Arrangementet kan strekke seg over flere dager, men normalt ikke over 3-5.

Særskilt ved arrangement på Sjulhustunet.

Det er gjort eget vedtak vedrørende arrangementer på Sjulhustunet, jfr kommunestyrets vedtak i sak 6/19. Opplæringsloven §9-5 setter begrensninger for skjenking i skolelokaler. Søknader om skjenking i ulike områder på Sjulhustunet blir individuelt vurdert. Ta kontakt med saksbehandler i god tid i forkant av søknad. Saksbehandlingstid er normalt 3 uker. Obs! Ved arrangementer i sommerhalvåret vil saksbehandlingstid bli ytterligere forlenget pga ferieavvikling for saksbehandler og høringsinstanser.

Vedtaket skal presisere arrangørens ansvar for overskjenking og skjenking av mindreårige, samt gi klar avgrensning av skjenkeareal og skjenketid.

Det skal betales gebyr for bevillingen i henhold til Alkoholforskriften §6-2. Se kommunestyrets vedtatte gebyrsatser på kommunens hjemmeside. Praksis i Alvdal har vært å kreve gebyr på ca kr. 500,- for ordinære enkeltarrangement. Store arrangementer (utekonserter, dansegallaer mv.) skal betale fullt minimumsgebyr i henhold til forskrift. Ta kontakt med saksbehandler for mer info.

6.6 Ambulerende skjenkebevilling («lukket selskap»)

Hjemmel i Alkoholoven og Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv

Krav ift lov og forskrift :

Kommunestyret kan vedta å gi en eller flere ambulerende bevillinger. Jfr §4-5. Ambulerende bevilling kan tildeles administrativt (delegert vedtak) for «en enkelt anledning til sluttet selskap». Dvs en sluttet krets av personlige inviterte gjester. Naturlig om arrangementet hadde vært holdt hjemme, men pga for eksempel størrelse ikke mulig. Ikke bevillingsplikt dersom det ikke kreves vederlag for alkoholen i selskapet.» Det skal søkes bevilling, § 1-6. Det er ikke krav til kunnskapsprøve, jfr § 1-7c. Krav om styrer, og eventuell stedfortreder, som må være 20 år, jfr §1-7c, og må ha utvist uklanderligandel ift alkohollovgivningen og annen lovgivning som har sammenheng med lovens formål. Jfr §1-7b. Søknad skal ikke sendes på høring til ruskonsulent og lensmannen. Jfr §1-7. Det kan innhentes skatteattest for styrer og eventuell stedfortreder. Jfr §1-7. Praksis er at det ikke kreves stedfortreder, og at det ikke innhentes skatteattest uten at det foreligger særskilt grunn. Klageinstans er Fylkesmannen i Innlandet.

Annen administrativ praksis :

Praksis i Alvdal er at kommunestyret gir to bevillinger. Disse må fornyes ved politisk behandling, slik som ved andre alminnelige bevillinger. Sak må fremmes fra administrasjonen. En ambulerende bevilling kan ikke benyttes på flere steder samtidig. Praksis er å gi bevilling dersom det ikke er spesielle forhold som taler mot (vær obs på egne regler i Sjulhustunet). Vedtaket bør presisere arrangørens ansvar for overskjenking og skjenking av mindreårige, samt gi klar avgrensning av skjenkeareal og skjenketid. Det skal betales gebyr for bevillingen. Maksimalt gebyr for ambulerende bevilling er fastsatt i Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv. Praksis er at maksimalsats følges. Pr nå kr 340,- pr gang.

6.7 Utvidelse av bevilling for enkeltanledning

Hjemmel i Alkoholoven og Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv

Krav ift lov og forskrift :

Delegert vedtak (administrativ behandling). Klageinstans er Fylkesmannen i Innlandet. Eksisterende alminnelig skjenkebevilling kan utvides til også å gjelde utenfor skjenkelokalet. Jfr §4-2.

Annen administrativ praksis :

Det kan gjelde utvidet åpningstid, utvidet til gruppe 3 dersom man bare har gruppe 1 og 2 på alminnelig bevilling, utvidet areal (for eksempel utvendig terrasse), eller at arrangementet

skjer på et annet sted. Dersom det skal være skjenking av både gruppe 1, 2, og 3, dvs over 22 volum% alkohol, er det krav om 20 års aldersgrense. Vær obs på egne regler for Sjulhustunet. Se punkt 4.

Vedtaket bør presisere arrangørens ansvar for overskjenking og skjenking av mindreårige, samt gi klar avgrensing av skjenkeareal og skjenketid. Det betales gebyr etter samme satser som ved søknad om enkeltanledning.

6.8 Innhenting av skatteattester

Når firma (aksjeselskap eller personlig eid firma) søker om bevilling, skal det innhentes skatteattest for firmaet. Det skal dessuten innhentes for bevillingssøker dersom dette er en person, og det skal innhentes for styrer og stedfortreder for bevillingen.

For serveringsbevillingen skal det innhentes for daglig leder. Dersom søker er et firma skal det også innhentes for personer som "eier en vesentlig del" eller som "har vesentlig innflytelse" på firmaet. Dette gjelder også i AS'er. (Jfr. Alkoholloven §1-7b)

Når firma eller person er registrert (bosatt) i Alvdal sendes forespørsel til skatteoppkreveren her. Hvis det gjelder utenbygdsboende eller firma registrert i andre kommuner skal forespørselen sendes skattost@skatteetaten.no. (Skatteetaten har selv opplyst at de tillater at det oppgis personnummer i e-post til dem.)

6.9 Reklame

Alkohollovens §9-2 første ledd sier at det er forbudt:

- å reklamere for alkoholholdig drikk
- å reklamere for varer med samme merke eller kjennetegn som alkoholholdig drikk
- å la alkoholholdig drikk inngå i markedsføring av andre varer eller tjenester

Kommunens kontrollansvar omhandler også reklame på blant annet hjemmeside, Facebook, sosiale medier m.m. Det som er definert som reklame står i alkoholforskriftens §14.

6.10 Saksfremlegg – innhold og vurderinger

Til delegert vedtak:

Under "Hjemmel" henvises til delegasjonsvedtaket. Alle relevante faktaopplysninger legges fram under "Saksopplysninger". Under "Saksvurdering" kan det trekkes inn andre relevante forhold (feks tidligere prikker etter kontroll, eller andre skjønnsmessige vurderinger). I vedtaket kan det utvises mer skjønn i et delegert vedtak enn i innstilling til politisk behandling (der er det politikerne som skal utvise skjønn). Det kan settes ulike vilkår til vedtak om bevilling, jfr denne plan.

Til politisk behandling: Endelig vedtak i Kommunestyret. Søknader, uttalelser og skatteattester vedlegges ikke saken, men listes opp under "andre dokumenter i saken". Alle relevante faktaopplysninger legges fram under "Saksopplysninger". Under "Saksvurdering" kan det trekkes inn andre relevante forhold (for eksempel tidligere prikker etter kontroll, eller andre skjønnsmessige vurderinger). "Rådmannens innstilling" skal følge de signaler som tidligere er gitt fra kommunestyret. I praksis denne handlingsplanen. Stort sett går dette ut på at søknader skal innstilles på at "bevilling gis som omsøkt", dersom det ikke er faktaopplysninger som taler imot dette.

6.11 Kontroll av bevillinger

Kommunen har ansvar for å kontrollere utøvelsen av kommunale bevillinger til salg og skjenking av alkohol (Alkoholforskriften §9-1). Det skal være minst 2 kontrollører (§ 9-5). Kontrollen skal særlig omfatte salgs- og skjenketider, aldersgrensebestemmelser, at regelverk for reklame følges, og at det ikke selges eller skjenkes til personer som er åpenbart påvirket. Kommunen skal årlig utføre 3 x så mange kontroller som de har salgs- og skjenkesteder (Alkoholforskriften § 9-7). Dette ivaretas ved at Alvdal kommune inngår avtaler med ekstern aktør om kontroll av salgs- og skjenkebevillinger, og av røykeloven. Pr 2020 er dette Securitas A/S. Kontrollrapporter tilsendes kommunen (Servicekontoret v/saksbehandler), som selv må følge opp eventuelle avvik. Kommunens ruskonsulent skal ha melding om alle avvik som rapporteres under kontroll, og om tiltak eller sanksjoner som iverksettes. Securitas A/S skal ha kopi av alle vedtak om bevillinger. Det samme skal Lensmannen i Alvdal. Skatteetaten (skatteoppkreveren i Alvdal) skal ha kopi av alle alminnelige salgs- og skjenkebevillinger.

6.12 Bevillingsgebyrer

I henhold til Alkoholforskriften § 6-1 skal det betales bevillingsgebyr for salgsbevilling og skjenkebevilling. Gebyret fastsettes for et år av gangen for hver enkelt bevilling på grunnlag av forventet omsatt mengde. Gebyret endres årlig, og skal betales etter gjeldende satser (Alkoholforskriften §6-2) pr 2020:

<u>Salg:</u>	0,22kr pr vareliter for alkoholholdig drikk gruppe 1
	0,60 kr pr vareliter for alkoholholdig drikk gruppe 2
<u>Skjenking:</u>	0,49 kr pr vareliter for alkoholholdig drikk gruppe 1
	1,29 kr pr vareliter for alkoholholdig drikk gruppe 2
	4,27 kr pr vareliter for alkoholholdig drikk gruppe 3

Bevillingsgebyret for salgsbevilling utgjør pr år minimum kr 1.700,- for salg , og kr 5.300,- for skjenking. (Dette er satser for 2020, og de justeres årlig.) Ved ambulerende bevilling kan kommunen kreve gebyr på inntil kr 340,- pr gang. Se årlig fastsettelse av gebyrer i budsjettvedtaket.

6.13 Sanksjoner ift salgs- og skjenkebevillinger

Overtredelse av lov, forskrift eller vilkår for bevillingen kan gi grunnlag for sanksjoner. Mindre alvorlige overtredelser kan gi grunnlag for advarsel. Gjentakelse eller alvorlige overtredelser kan medføre inndragning av bevilling for kortere eller lengre tid, jf. Alk.l. § 1-8. Grove overtredelser kan også medføre politianmeldelse, jf. Alk.l § 10-1.

Bestemmelser om prikktildeling og inndragning (Alkoholforskriften kap. 10):

Prikktildeling og inndragning i § 10-2 til § 10-6 gjelder der kontroll gjennomført i henhold til kapittel 9 i forskrift eller rapport fra andre myndigheter, avdekker at innehaver av kommunal salgs- eller skjenkebevilling ikke har oppfylt sine plikter etter alkoholloven, bestemmelser gitt i medhold av alkoholloven, bestemmelser i lov eller i medhold av lov som har sammenheng med alkoholovens formål, eller plikter som følger av vilkår i bevillingsvedtaket.

Ved overtredelser som nevnt i forskrift § 10-3 skal kommunen tildele bevillingshaver et bestemt antall prikker. Likeartede brudd avdekket ved samme kontroll skal anses som ett enkelt lovbrudd.

Dersom bevillingshaver i løpet av en periode på to år er tildelt til sammen 12 prikker, skal kommunestyret inndra bevillingen for et tidsrom på én uke. Dersom det i løpet av toårsperioden blir tildelt flere enn 12 prikker skal kommunestyret øke lengden på inndragningen tilsvarende.

Alkoholforskriften § 10-3:

Følgende overtredelser fører til tildeling av åtte prikker:

- Salg, utlevering eller skjenking til person som er under 18 år.
- Brudd på bistandsplikten.
- Brudd på kravet om forsvarlig drift.
- Hindring av kommunal kontroll.

Følgende overtredelser fører til tildeling av fire prikker:

- Salg og utlevering til person som er åpenbart påvirket av rusmidler, og skjenking til person som er eller må antas å bli åpenbart påvirket av rusmidler.
- Brudd på salgs-, utleverings- og skjenketidsbestemmelsene.
- Skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 til person på 18 eller 19 år
- Brudd på alderskravet til den som selger, utleverer, eller skjenker alkoholholdig drikk

Følgende overtredelser fører til tildeling av to prikker:

- Det gis adgang til lokalet til person som er åpenbart påvirket av rusmidler, eller bevillingshaver sørger ikke for at person som er åpenbart påvirket av rusmidler forlater stedet
- Mangler ved bevillingshavers internkontroll
- Manglende levering av omsetningsoppgave innen kommunens frist
- Manglende betaling av bevillingsgebyr innen kommunens frist
- Brudd på krav om styrer og stedfortreder
- Gjentatt narkotikaomsetning på skjenkestedet
- Gjentatt diskriminering

Følgende overtredelser fører til tildeling av én prikk:

- Brudd på kravet om alkoholfrie alternativer
- Brudd på regler om skjenkemengde
- Konsum av medbrakt alkoholholdig drikk
- Gjester medtar alkohol ut av lokalet
- Brudd på krav om plassering av alkoholholdig drikk på salgssted
- Brudd på vilkår i bevillingsvedtaket
- Brudd på reklameforbudet

6.14 Evaluering og rullering av handlingsplan og retningslinje

Handlingsplanen og retningslinjen evalueres og rulleres hvert 4. år, sammenfallende med nytt kommunestyre. Enhetsleder Helse tar initiativ til dette. Revideringsarbeidet foretas i praksis av saksbehandler for skjenkebevillinger og rus/psykiatrikonsulent.

7. Vedlegg

Vedlegg 1:

Retningslinje for utlevering og hjemlevering av alkohol i Alvdal kommune 2020-2024.

Alkoholforskriften åpner for utlevering på hentepunkt og hjemlevering av alkohol (jfr § 3-1). Butikker og nettbutikker som får innvilget salgsbevilling og utlevering og/eller hjemlevering av alkohol, skal regulere sin virksomhet etter Alkoholoven, Alkoholforskriften, og Alvdal kommunes Alkoholpolitiske Handlingsplan og der tilhørende retningslinjer og vilkår.

Generelt om utlevering og hjemlevering:

- Bevillingshaver er ansvarlig for at utlevering/hjemlevering utføres i henhold til regelverket.
- Utlevering og/eller hjemlevering kan kun foregå innenfor Alvdal kommunes grenser.
- Det er ikke tillatt å tilby «hente-selv-løsning»
- I internkontrollpermen skal bevillingshaver oppbevare rutine for hvor og hvordan utlevering eller hjemlevering av alkohol skal foregå. Denne rutine legges ved søknaden om salgsbevilling.
- Bevillingshaver er ansvarlig for at alle ansatte som skal utføre utlevering eller hjemlevering av alkohol, er innsatt i rutinen som nevnt ovenfor, og har fått grundig opplæring om lovverket. Dette gjelder også hvis det blir benyttet uavhengige speditører i forbindelse med utlevering.
- Tidspunkt for utleveringen, og eventuelle avvisninger, skal registreres, oppbevares i interkontrollpermen, og utleveres kommunen ved forespørsel.
- Det er ikke tillatt å sette igjen kundebestilling med alkoholholdige varer, uten at mottaker er fysisk tilstede ved utleveringen/hjemleveringen.

Særskilt om alderskontroll og legitimasjonsplikt:

- Utlevering av alkoholholdige varer skal bare skje til personer over 18 år.
- Legitimasjon skal fremvises ved utlevering.
- Hvis legitimasjon ikke kan fremvises, eller hvis den ansatte er i tvil om gyldigheten av legitimasjonen, skal alkoholholdige varer ikke utleveres.
- De bestilte varene skal kun utleveres til mottakeren som har bestilt varene.

Særskilt om salg og utlevering til person som er rusmiddelpåvirket:

- Det er forbudt å utlevere alkohol til person som er rusmiddelpåvirket (Alkoholloven § 8-11).
- Den som foretar utleveringen må foreta en vurdering av om personen det skal utleveres til oppfyller dette kravet.
- Vurderingen må foretas både ved utlevering ved hentepunkt, og ved hjemlevering.

Særskilt om utleverings- og hjemleveringstider:

- Utlevering og hjemlevering av alkohol skal finne sted innenfor salgstidene til Alvdal kommune.

Særskilt om salgskontroll:

Kommunen er ansvarlig for kontroll med salgsbevillinger som gis. Kontrollselskap som kommunen har avtale med utfører selve kontrollen for Alvdal kommune.

- Kontrollselskapet kan møte opp ved utleveringspunktene for å foreta kontroll med at utleveringen skjer i overensstemmelse med loven, og bevillingen som er gitt.
- Kontrollselskapet kan gjennomføre kontroll ved butikk, eller eventuelt hovedkontor for utkjøring.
- Kontrollselskapet kan være med på hjemlevering av alkoholholdige varer.
- Ved bestilling av alkoholholdige varer, kreves dokumentasjon for at det finnes løsning for at kunder opplyses om, og gir sitt samtykke til at: kommunens kontrollorgan kan få utlevert kundens adresse, tidspunkt for utlevering, og kan møte opp for kontroll. (grunnet personvernloven). Kommunen kan bidra med råd og veiledning til utforming av slik dokumentasjon.

Særskilt om hentepunkter for utlevering:

- Hentepunkter for utlevering av alkohol skal godkjennes av kommunen.
- Godkjenning av hentepunkter skal vurderes etter samme retningslinjer som gjelder for salgs- og skjenkebevillinger.
- Ubetjent utlevering av alkoholholdig drikk er ikke tillatt.
- Hentepunkt på/ved kiosk eller bensinstasjon er ikke tillatt.

Revidering:

Denne retningslinje revideres samtidig som Alkoholpolitisk Handlingsplan.

